

Svensk författningssamling

Kamerabevakningslag

Utfärdad den 20 juni 2018

SFS 2018:1200

Publicerad
den 27 juni 2018

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² följande.

Allmänna bestämmelser

1 § I denna lag finns bestämmelser om kamerabevakning som

- kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning, och

- genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF, här benämnt EU:s dataskyddsdirektiv.

I lagen finns också bestämmelser om sådan kamerabevakning som inte omfattas av EU:s dataskyddsförordning eller EU:s dataskyddsdirektiv.

Lagens syfte

2 § Syftet med denna lag är att tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och att skydda fysiska personer mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten vid sådan bevakning.

Kamerabevakning

3 § Med kamerabevakning avses

1. att en tv-kamera, ett annat optisk-elektroniskt instrument eller en därmed jämförbar utrustning, utan att manövreras på platsen, används på ett sätt som innebär varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning,

2. att en separat teknisk anordning för avlyssning eller upptagning av ljud används i samband med sådan användning av utrustning som avses i 1, eller

3. att en separat teknisk anordning används för att behandla bild- och ljudmaterial som tagits upp med sådan utrustning som avses i 1 eller 2.

Lagens tillämpningsområde

4 § Lagen gäller endast om

¹ Prop. 2017/18:231, bet. 2017/18:JuU36, rskr. 2017/18:391.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF, i den ursprungliga lydelsen.

1. kamerabevakning enligt 3 § 1 eller 2 sker med utrustning som finns i Sverige och den som bedriver bevakningen är etablerad i Sverige eller i tredjeland, eller

2. kamerabevakning enligt 3 § 3 avser behandling av bild- och ljudmaterial som tagits upp vid bevakning som avses i 1 och behandlingen utförs av den som bedriver bevakningen eller för hans eller hennes räkning.

5 § Lagen gäller inte vid

1. kamerabevakning som en fysisk person utför som ett led i en verksamhet av rent privat natur eller som har samband med hans eller hennes hushåll,

2. hemlig kameraövervakning enligt 27 kap. rättegångsbalken eller lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott,

3. kamerabevakning som sker i en verksamhet som omfattas av tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen, eller

4. kamerabevakning som sker för journalistiska ändamål eller för akademiskt, konstnärligt eller litterärt skapande.

Lagens förhållande till annan dataskyddsreglering

6 § Utöver vad som föreskrivs i denna lag gäller

1. EU:s dataskyddsförordning, lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen och andra föreskrifter som kompletterar dataskyddsförordningen,

2. brottsdatalagen (2018:1177), föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen och andra föreskrifter som genomför EU:s dataskyddsdirektiv, och

3. föreskrifter om sådan behandling av personuppgifter som inte omfattas av dataskyddsförordningens eller brottsdatalagens tillämpningsområde.

Tillstånd till kamerabevakning

Krav på tillstånd

7 § Tillstånd till kamerabevakning av en plats dit allmänheten har tillträde krävs, om bevakningen ska bedrivas av

1. en myndighet, eller

2. någon annan än en myndighet vid utförande av en uppgift av allmänt intresse som följer av lag eller annan författning, kollektivavtal eller beslut som meddelats med stöd av lag eller annan författning.

Förutsättningar för tillstånd

8 § Tillstånd till kamerabevakning ska ges om intresset av sådan bevakning väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad.

Vid bedömningen av intresset av kamerabevakning ska det särskilt beaktas om bevakningen behövs för att

1. förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott på en brottsutsatt plats eller på en annan plats där det av särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom,

2. förebygga, förhindra eller upptäcka störningar av allmän ordning och säkerhet eller begränsa verkningarna av sådana störningar,

3. utöva kontrollverksamhet,

4. förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor eller begränsa verkningarna av inträffade olyckor, eller

5. tillgodose andra därmed jämförliga ändamål.

Vid bedömningen av den enskildes intresse av att inte bli bevakad ska det särskilt beaktas

1. hur bevakningen ska utföras,
2. om teknik som främjar skyddet av den enskildes personliga integritet ska användas, och
3. vilket område som ska bevakas.

Undantag från tillståndskravet

9 § Tillstånd till kamerabevakning krävs inte vid

1. bevakning som Polismyndigheten bedriver vid automatisk hastighetsövervakning,

2. bevakning som sker för att skydda en byggnad, en annan anläggning eller ett område som enligt 4 § 4, 5 § 1–5 eller 6 § första stycket skyddslagen (2010:305) har förklarats vara skyddsobjekt, om bevakningen endast omfattar skyddsobjektet eller ett område i dess omedelbara närhet,

3. bevakning som Försvarsmakten bedriver från ett fordon, fartyg eller luftfartyg som ett led i en militär insats eller militär övning eller som behövs för att prova utrustning för sådan bevakning,

4. bevakning som Trafikverket bedriver

a) av vägtrafik,

b) av sjötrafik vid en rörlig bro,

c) vid en betalstation eller kontrollpunkt som avses i bilagorna till lagen (2004:629) om trängselskatt och som sker för att samla in uppgifter som behövs för att beslut om trängselskatt ska kunna fattas och för att kontrollera att sådan skatt betalas, eller

d) vid en betalstation på allmän väg som används vid uttag av infrastrukturavgifter enligt lagen (2014:52) om infrastrukturavgifter på väg och som sker för att samla in uppgifter som behövs för att beslut om infrastrukturavgift ska kunna fattas och för att kontrollera att sådan avgift betalas,

5. bevakning i en vägtunnel med övervakningssystem som avses i lagen (2006:418) om säkerhet i vägtunnlar och som bedrivs av någon annan tunnelhållare än Trafikverket,

6. bevakning i en tunnelbanevagn eller av en tunnelbanestation, om bevakningen har till syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott eller förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor eller begränsa verkningarna av inträffade olyckor,

7. bevakning i en lokal där det bedrivs postverksamhet eller av området omedelbart utanför in- och utgångar till en sådan lokal, om bevakningen har till syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott,

8. bevakning i ett parkeringshus, om bevakningen har till syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott, och

9. bevakning som sker för säkerheten i trafiken eller arbetsmiljön från ett fordon, en maskin eller liknande för att förbättra sikten för föraren eller användaren.

Tillfälliga undantag från tillståndskravet

10 § Kamerabevakning får ske utan att en ansökan om tillstånd har gjorts

1. under högst tre månader, vid bevakning som bedrivs av Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, om det av särskild anledning finns risk för allvarlig brottslighet och syftet med bevakningen är att förebygga, förhindra eller upptäcka sådan brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra sådana brott,

2. under högst en månad, vid bevakning som bedrivs av Polismyndigheten eller den som är räddningsledare enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, om bevakningen är av vikt för att avvärja en överhängande fara för olycka, begränsa verkningarna av en inträffad olycka eller minska risken för nya olyckor, eller

3. under högst en månad, vid bevakning som bedrivs av den som är räddningsledare enligt lagen om skydd mot olyckor, om bevakningen är av vikt för att efterforska en försvunnen person.

Om en ansökan om tillstånd görs inom den tid som anges i första stycket, får bevakningen bedrivas utan tillstånd till dess att ansökan har prövats.

Ansökan om tillstånd

11 § En ansökan om tillstånd till kamerabevakning ska göras skriftligen hos tillsynsmyndigheten.

Ansökan ska innehålla

1. uppgift om den som ska bedriva bevakningen och i förekommande fall den som ska ha hand om bevakningen för tillståndshavarens räkning,

2. uppgift om bevakningens ändamål,

3. en beskrivning av bevakningen, särskilt den utrustning som ska användas, var utrustningen ska placeras, det område eller typ av område som ska bevakas och de tider då bevakning ska ske,

4. en bedömning av behovet av bevakningen och bevakningens proportionalitet i förhållande till ändamålet,

5. en bedömning av riskerna för intrång i den personliga integriteten och en beskrivning av de åtgärder som planeras för att hantera riskerna, och

6. uppgift om de omständigheter i övrigt som är av betydelse för prövningen av ärendet.

Om sökanden inte är en myndighet, ska ansökan innehålla uppgift om den lag eller annan författning, kollektivavtal eller beslut som utgör den rättsliga grunden för kamerabevakningen.

Om bevakningen avser en arbetsplats, ska ett yttrande från ett skyddsombud, en skyddskommitté eller en organisation som företräder arbetstagarna på arbetsplatsen lämnas in tillsammans med ansökan.

Yttrande av kommunen

12 § Innan tillsynsmyndigheten beslutar om tillstånd till kamerabevakning ska den kommun där bevakningen ska ske få tillfälle att yttra sig, om det av särskild anledning behövs ett yttrande.

Beslut om tillstånd

13 § I ett beslut om tillstånd till kamerabevakning ska det anges vem som ska bedriva bevakningen och i förekommande fall vem som ska ha hand om bevakningen för tillståndshavarens räkning.

Beslutet ska förenas med villkor om hur kamerabevakningen får anordnas. Villkoren ska avse

1. bevakningens ändamål,

2. den utrustning som får användas och var utrustningen får placeras,

3. det område eller typ av område som får bevakas och de tider då bevakning får ske, och

4. upplysning om bevakningen, bevarande eller annan behandling av bilder eller ljud och andra förhållanden som har betydelse för att skydda enskildas personliga integritet, om sådana villkor behövs för tillståndet.

Ett tillstånd får meddelas för en begränsad tid.

Ändrade förhållanden

14 § Om förutsättningarna för ett tillstånd ändras, får tillsynsmyndigheten besluta om nya villkor eller, om förutsättningarna för tillstånd inte längre är uppfyllda, återkalla tillståndet.

Upplysning om kamerabevakning och enskildas rätt till information

Krav på upplysning

15 § Upplysning om kamerabevakning ska lämnas genom tydlig skyltning eller på något annat verksamt sätt.

Om ljud kan avlyssnas eller tas upp vid bevakningen, ska en särskild upplysning lämnas om detta.

Bestämmelser om rätten till information om den personuppgiftsbehandling som kamerabevakningen innebär finns i EU:s dataskyddsförordning och andra föreskrifter som anges i 6 §.

Undantag från upplysningskravet och rätten till information

16 § Upplysning om kamerabevakning och information om den personuppgiftsbehandling som kamerabevakningen innebär behöver inte lämnas vid

1. bevakning som Polismyndigheten bedriver vid automatisk hastighetsövervakning,

2. bevakning som bedrivs i brådskande fall från ett luftfartyg av Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, om det av särskild anledning finns risk för allvarlig brottslighet och syftet med bevakningen är att förebygga, förhindra eller upptäcka sådan brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra sådana brott,

3. bevakning som sker för att skydda en byggnad, en annan anläggning eller ett område som enligt 4 § 4, 5 § 1–5 eller 6 § första stycket skyddslagen (2010:305) har förklarats vara skyddsobjekt, om bevakningen endast omfattar skyddsobjektet eller ett område i dess omedelbara närhet,

4. bevakning som Försvarmakten bedriver från ett fordon, fartyg eller luftfartyg som ett led i en militär insats eller militär övning eller som behövs för att prova utrustning för sådan bevakning,

5. bevakning som bedrivs i brådskande fall från ett luftfartyg av Polismyndigheten eller den som är räddningsledare enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, om bevakningen är av vikt för att avvärja en överhängande fara för olycka, begränsa verkningarna av en inträffad olycka eller minska risken för nya olyckor, och

6. bevakning som bedrivs av den som är räddningsledare enligt lagen om skydd mot olyckor, om bevakningen är av vikt för att efterforska en försvunnen person.

Undantagen i första stycket gäller inte om ljud ska avlyssnas eller tas upp vid kamerabevakningen.

17 § Om det finns synnerliga skäl får tillsynsmyndigheten i enskilda fall besluta om undantag från upplysningskravet och rätten till information om den personuppgiftsbehandling som kamerabevakningen innebär.

Ansökan om undantag

18 § En ansökan om sådant undantag som avses i 17 § ska göras skriftligen hos tillsynsmyndigheten.

Ansökan ska innehålla uppgift om den som ska bedriva kamera-bevakningen och i förekommande fall den som ska ha hand om bevakningen för hans eller hennes räkning samt skälen för ansökan.

Om bevakningen avser en arbetsplats, ska ett yttrande från ett skyddsombud, en skyddskommitté eller en organisation som företräder arbetstagarna på arbetsplatsen lämnas in tillsammans med ansökan.

Yttrande av kommunen

19 § Innan tillsynsmyndigheten beslutar om sådant undantag som avses i 17 §, ska den kommun där kamerabevakningen ska ske få tillfälle att yttra sig, om bevakningen avser en plats dit allmänheten har tillträde och det av särskild anledning behövs ett yttrande.

Beslut om undantag

20 § I ett beslut om undantag enligt 17 § ska det anges vem som ska bedriva kamerabevakningen och i förekommande fall vem som ska ha hand om bevakningen för hans eller hennes räkning. Beslutet ska förenas med de villkor som behövs och får meddelas för en begränsad tid.

Om förutsättningarna för ett beslut om undantag ändras, får tillsynsmyndigheten besluta om nya villkor eller, om förutsättningarna för ett sådant beslut inte längre är uppfyllda, återkalla beslutet.

Förhandlingsskyldighet för arbetsgivare

21 § I fråga om arbetsgivares beslut om kamerabevakning av en arbetsplats, finns bestämmelser om förhandlingsskyldighet i 11–14 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet.

Tystnadsplikt och utlämnande av uppgifter

22 § Den som tar befattning med en uppgift som har inhämtats genom kamerabevakning får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon på detta sätt har fått veta om någon enskilds personliga förhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

Tillsyn, sanktionsavgifter och skadestånd**Tillsynsmyndighet**

23 § Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över kamerabevakning enligt denna lag.

24 § Bestämmelser om tillsynsmyndighetens befogenheter i EU:s dataskyddsförordning och de föreskrifter som anges i 6 § ska gälla även vid tillsynen över att denna lag följs.

Sanktionsavgifter

25 § Tillsynsmyndigheten får ta ut en sanktionsavgift av den som bedriver kamerabevakning och

1. bryter mot tillståndskravet i 7 §,
2. inte följer villkor i ett beslut om tillstånd som har meddelats med stöd av 13 eller 14 §§,
3. bryter mot upplysningskravet i 15 §, eller
4. inte följer villkor i ett beslut om undantag som har meddelats med stöd av 20 §.

26 § Vid beslut om sanktionsavgift ska artikel 83.1, 83.2 och 83.3 i EU:s dataskyddsförordning, i den ursprungliga lydelsen, och 6 kap. 4–7 §§ lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning tillämpas. Vid kamerabevakning som omfattas av brottsdatalagen (2018:1177) ska i stället 6 kap. 3 § tredje stycket och 6 kap. 4–9 §§ den lagen tillämpas.

27 § Vid sådana överträdelser som avses i 25 § 1 och 2 ska avgiftens storlek bestämmas med tillämpning av artikel 83.4 i EU:s dataskyddsförordning, i den ursprungliga lydelsen, eller, i fråga om myndigheter, med tillämpning av den lägre avgiftsnivån i 6 kap. 2 § andra stycket lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning. Vid kamerabevakning som omfattas av brottsdatalagen ska avgiftens storlek i stället bestämmas med tillämpning av 6 kap. 3 § första stycket den lagen.

Vid sådana överträdelser som avses i 25 § 3 och 4 ska avgiftens storlek bestämmas med tillämpning av artikel 83.5 i EU:s dataskyddsförordning, i den ursprungliga lydelsen, eller, i fråga om myndigheter, med tillämpning av den högre avgiftsnivån i 6 kap. 2 § andra stycket lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning. Vid kamerabevakning som omfattas av brottsdatalagen ska avgiftens storlek i stället bestämmas med tillämpning av 6 kap. 3 § andra stycket den lagen.

Skadestånd

28 § Vid överträdelse av bestämmelser i denna lag eller av beslut som har meddelats med stöd av lagen ska bestämmelser om rätt till ersättning i artikel 82 i EU:s dataskyddsförordning tillämpas. Vid kamerabevakning som omfattas av brottsdatalagen (2018:1177) ska i stället 7 kap. 1 § den lagen tillämpas.

Överklagande

29 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. När ett beslut överklagas, är tillsynsmyndigheten motpart i domstolen.

Beslut om tillstånd till kamerabevakning och om undantag enligt 20 § får överklagas även av den kommun där bevakningen ska ske och, om

bevakningen ska avse en arbetsplats, av en organisation som företräder arbetstagarna på arbetsplatsen.

SFS 2018:1200

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2018.
 2. Genom lagen upphävs kameraövervakningslagen (2013:460).
 3. Tillstånd till kameraövervakning som har beslutats enligt den upphävda lagen och som avser kamerabevakning som omfattas av kravet på tillstånd i den nya lagen gäller fortfarande. Övriga tillstånd som har beslutats enligt den upphävda lagen gäller inte längre.
 4. Anmälningar som har gjorts enligt den upphävda lagen gäller inte längre.
 5. Beslut om undantag från upplysningskravet som har fattats enligt 27 § tredje stycket den upphävda lagen gäller som ett beslut om undantag från upplysningskravet och rätten till information enligt 17 § den nya lagen.
 6. Ärenden som har inletts hos länsstyrelserna enligt den upphävda lagen men ännu inte har avgjorts ska överlämnas till den myndighet som utövar tillsyn över kamerabevakning enligt den nya lagen.
 7. Om ett beslut som har fattats enligt den upphävda lagen har överklagats av någon annan än tillsynsmyndigheten enligt den nya lagen, är tillsynsmyndigheten motpart i domstolen.
 8. Äldre föreskrifter om straff gäller fortfarande för överträdelser som har skett före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

YLVA JOHANSSON

MORGAN JOHANSSON
(Justitiedepartementet)